

 een doordacht curriculum
dat doen we *samen*

Referentiekader aardrijkskunde

Tine Beneker, Frederik Oorschot en Anton Bakker

13 april 2022

Een nieuwe benadering van aardrijkskunde

Programma

- Waarom nieuwe inhouden?
- Wat is er bekend over de nieuwe inhouden?
- Wat zouden wij graag van jullie willen weten over deze inhouden?
- Hoe kunnen de nieuwe inhouden zo worden uitgewerkt dat ze het onderwijs versterken?
- Laatste nieuws uit de Tweede Kamer...

Waarom nieuwe inhouden?

Huidige situatie

Wat zegt de wet?

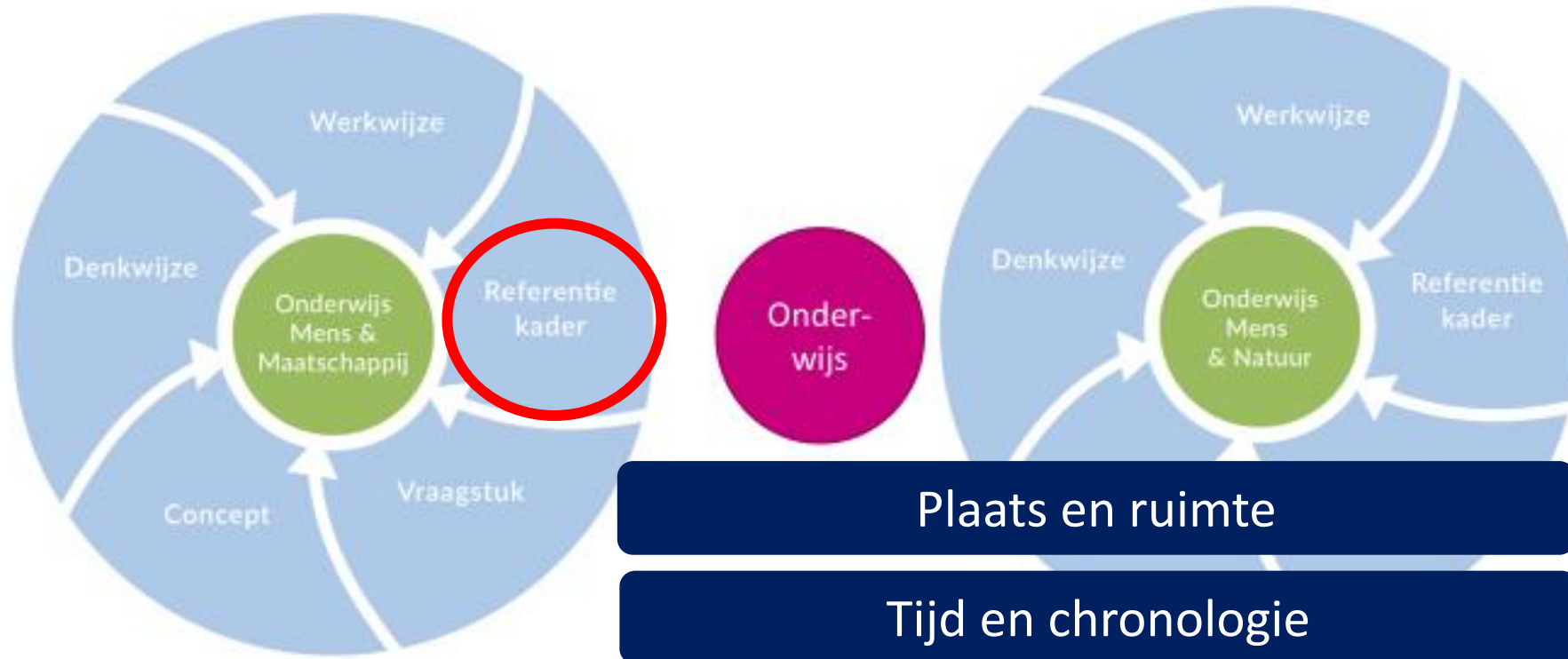
- Aandacht voor aardrijkskunde in het primair onderwijs:
 - uitgewerkt in de kerndoelen *oriëntatie op jezelf en de wereld*
 - aanbodsdoelen
- Aandacht voor aardrijkskunde in de onderbouw van het vo:
 - uitgewerkt in kerndoelen *Mens en maatschappij*
 - aanbodsdoelen
- Aardrijkskunde in de examenprogramma's voor de bovenbouw vo:
 - uitgewerkt op verschillende niveaus
 - beheersingsdoelen

Nieuwe situatie

Wat gaat er (mogelijk) veranderen?

- Aandacht voor aardrijkskunde in het primair onderwijs:
 - uitgewerkt in de kerndoelen *Mens en maatschappij* & *Mens en natuur*
 - beheersingsdoelen en aanbodsdoelen
- Aandacht voor aardrijkskunde in de onderbouw van het vo:
 - uitgewerkt in kerndoelen *Mens en maatschappij* & *Mens en natuur*
 - beheersingsdoelen en aanbodsdoelen
- Aardrijkskunde in de examenprogramma's voor de bovenbouw vo.
 - basis en kader...?

Aardrijkskunde in Mens en maatschappij & Mens en natuur

Wat is er bekend over de nieuwe inhouden?

Aarde (Fysische Geografie) Natuurlijke verschijnselen, processen en systemen Het (veranderende) gebruik van de landschappen op aarde en haar natuurlijke bronnen door mensen Vraagstukken van (on)duurzaamheid	po	vo onderbouw
Wereld (Sociale Geografie) Maatschappelijke verschijnselen en ontwikkelingen De onderlinge verwevenheid en afhankelijkheid van mensen en gebieden op de wereld Vraagstukken van verdeling, afhankelijkheid en (on)gelijkheid	po	vo onderbouw
Gebieden: geografische verkenningen De inrichting, het gebruik en ontwikkeling van gebieden en plaatsen, in tijd en ruimte perspectief Aspecten van beeldvorming Basistopografie van Nederland, Europa en de wereld; Conventies rond plaatsbepaling en cartografische representaties	po	vo onderbouw

1. Aardbevingen en vulkanen
2. Landschap en vegetatie
3. Weer en klimaat
4. Natuurlijke hulpbronnen
5. Waterveiligheid
6. Voedsel en landbouw

Ontstaan, vorming, ontwikkeling, verandering

7. Spreiding en concentratie van bevolking
8. Bevolking en migratie
9. Culturele en levensbeschouwelijke uitingen
10. Leefomgeving en levensbehoeften
11. Productie, handel en vervoer

Ontwikkeling, verstedelijking, identiteit,
(de-)globalisering

12. Geografie van Afrika, Azië, Amerika en Oceanië
13. Geografie van buurlanden en Europa
14. Geografie van het Koninkrijk der Nederlanden
15. De lokale leefomgeving

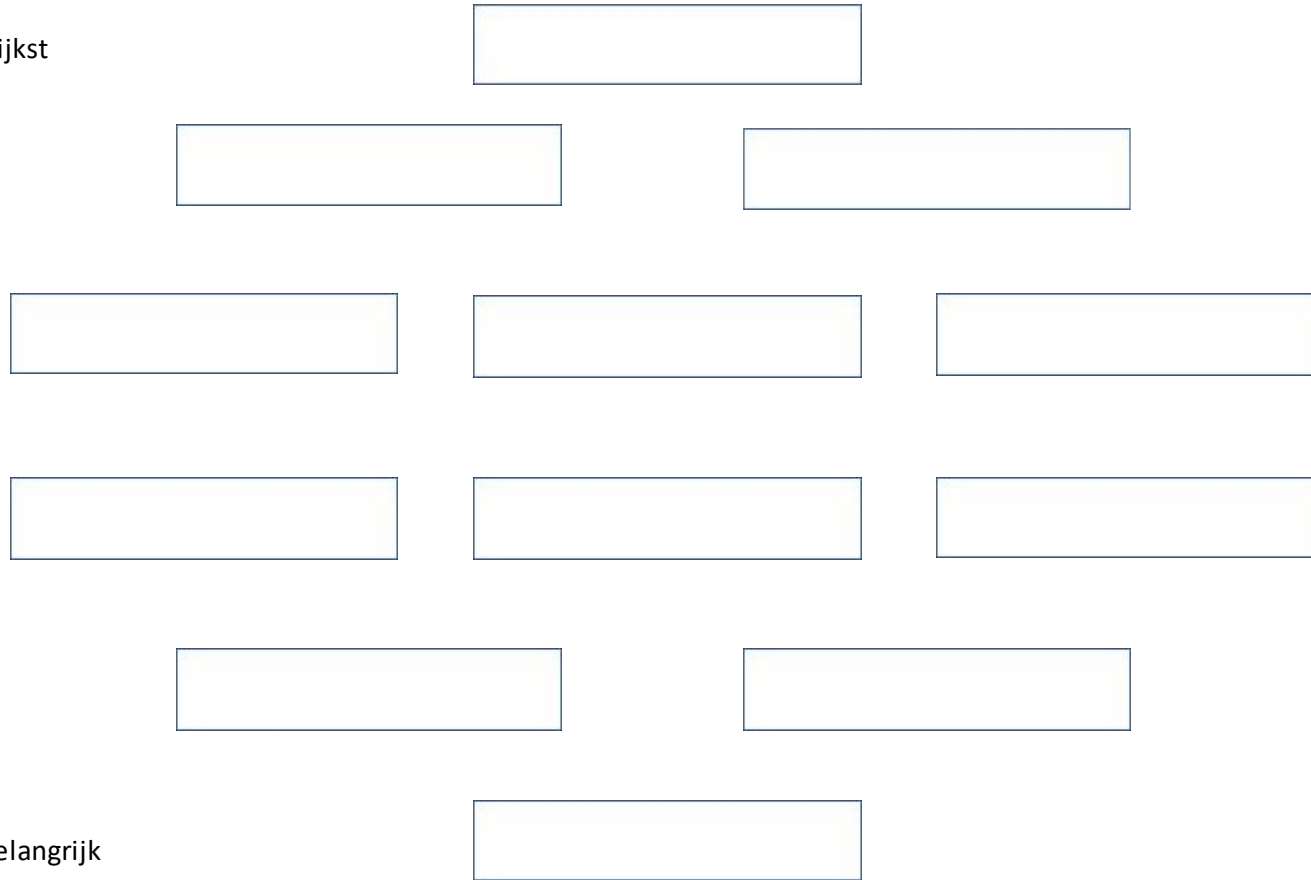
Transformatie, diversiteit

Wat zouden wij graag van jullie willen weten
over deze inhouden?

Diamond ranking

belangrijkst

minst belangrijk

Hoe kunnen de nieuwe inhouden zo worden
uitgewerkt dat ze het onderwijs versterken?

Beheersingsdoelen en leerlijnen

Wat is een beheersingsdoel?

- De leerling...
- ...handelingswerkwoord...
- ...inhoud...
- ...niveau.

Aardrijkskunde:

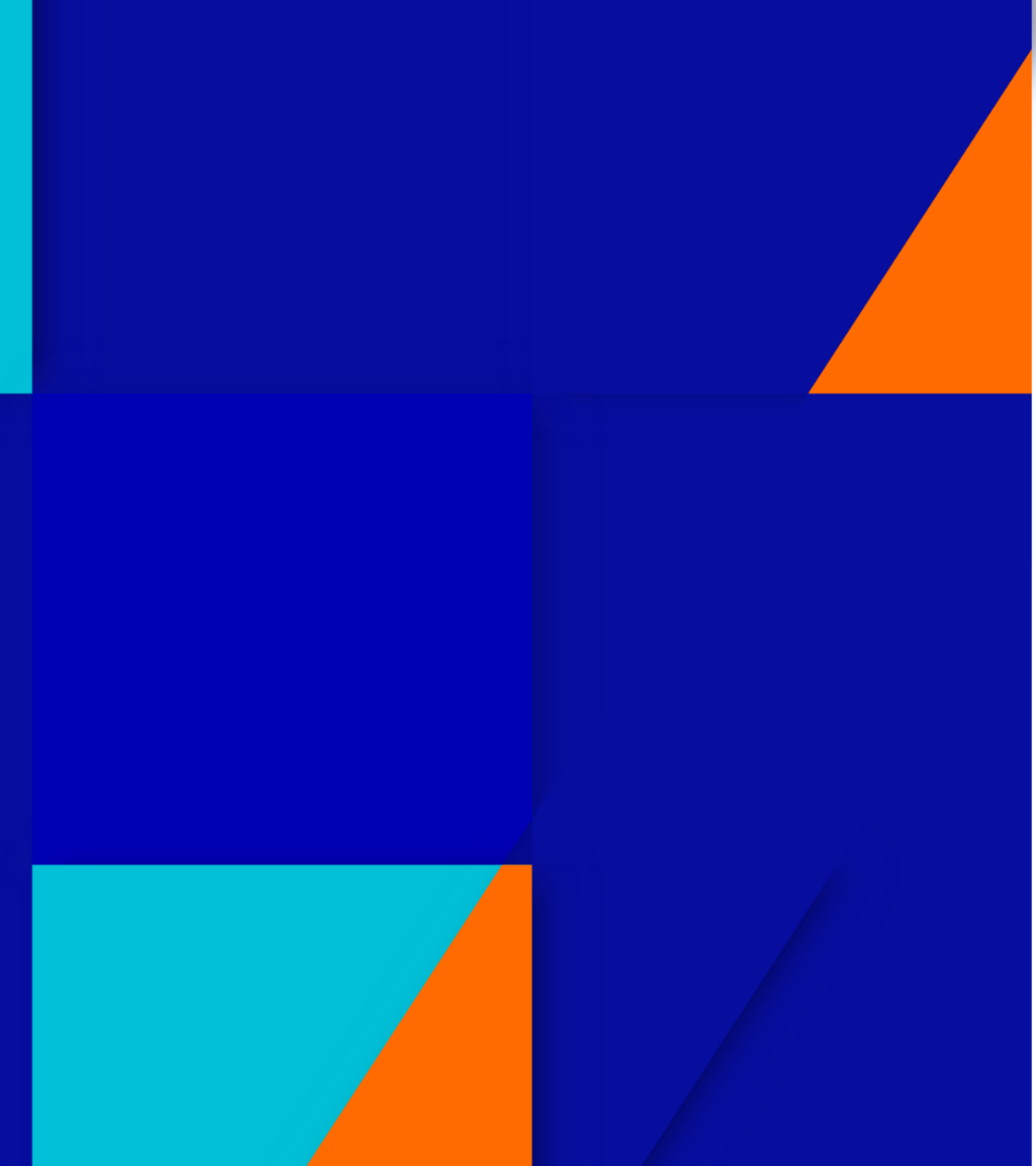
- ...beschrijven, lokaliseren, ordenen, relaties leggen en onderzoeken...
- ...geen begrippen maar verbanden...
- ...havo en vwo 3...

Wat is een leerlijn?

- Aansluiten op ontwikkeling van de leerling.
- Opbouw van po naar vo onderbouw.

- ...schaalniveaus...
- ...van verschijnselen naar patronen en uitzonderingen...
- ...eenduidige relaties naar wisselwerking

bevolking	PO	VO
Beschrijven en verkennen:	De invloed van natuurlijke verschijnselen op de spreiding van bevolking	De relatie tussen binnenlandse migratie en verstedelijking
Lokaliseren:	Dicht en dun bevolkte gebieden	Actuele migratie patronen in de wereld
Ordenen in tijd:	Het ontstaan van de landbouw en landbouwsamenlevingen	Invloed van de groei van welvaart
Relaties leggen en onderzoeken	Verschillen in spreiding en concentratie in gebieden	Overeenkomsten en verschillen tussen gebieden m.b.t. migratiepatronen

Dank je wel!

Lever je diamond
ranking in!

slo